

Veliki dogodki v mednarodni politiki:

Sporazum med Anglijo in Italijo - sklenjen

London, 12. aprila. o. Predsednik angleške vlade Chamberlain bo v četrtek v poslanski zbornici uradno sporočil, da so pogajanja med Anglijo in Italijo zaključena z uspehom in da bo sporazum, čigar končno besedilo sestavljajo te dni v Rimu, podpisan v soboto. Sporazum bo v obliki uradne pogodbe potrdil vse določbe tako imenovanega gosposkega dogovora, ki sta ga Anglija in Italija sklenili lani januarja.

Glede Sredozemskega morja bo ta sporazum vseboval določbo, po kateri si Anglija in Italija vzajemno jamčita za varnost in prostost plovbe in da se bosta redno obveščali o pomorskih gradnjah na Sredozemlju.

Glede Rdečega morja bo Italija Angliji priznala pravico do Adena, Anglija pa bo znova potrdila dogovor o Sueškem prekopu iz leta 1888, ki dovoljuje vsem ladjam svobodno plovbo skozi prekop.

Glede Palestine obljublja Italija, da ne bo storila ničesar, kar bi delalo neprimliko angleški upravi v tej deželi in da bo prenehala s sovražno konkurenco ter propagando po radiu.

Glede Libije se Italija obvezuje, da bo umaknila od tam približno polovico svojih čet, ko bo stopil sporazum v veljavo.

Glede Abesinije se zavezuje Anglija, da bo umaknila od tam približno polovico svojih čet, ko bo stopil sporazum v veljavo.

Glede Abesinije se zavezuje Anglija, da bo od Zveze narodov dosegla priznanje italijanske zasedbe in njenega kolonialnega cesarstva.

Glede Španije se obe državi obvezujeta, da bosta spoštovali prejšnje stanje in da si ne bosta skušali tam pridobiti nikakih nenavadnih pravic.

Prvi angleški korak za priznanje Abesinije

Zenova, 12. julija. AA. (Reuter.) Angleška vlada je poslala Zvezi narodov spomenico, v kateri zahteva, da se abesinsko vprašanje reši na prihodnjem zasedanju sveta ZN, to je dne 9. maja t. l.

Britanska spomenica glavnemu tajništvu ZN pravi, da je Anglija preučila nenormalni položaj, ki je nastal iz okoliščin, da je več malih držav članic, med njimi tudi pet držav zastopnih v svetu ZN, priznalo Italiji popolno oblast nad Abesinijo, ali pa da so te države izdale sklepe, ki računajo s tem priznanjem, kakor hitro bodo tudi druge države članice ZN to storile. Britanska vlada meni, da je takšen položaj treba razčistiti. Zato prosi tajništvo Zveze, da na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta ZN zahteva, da se abesinsko vprašanje uredi tako, da bo ZN razrešila svoje članice obveznosti, ki jim jih nalaga sklep o sankcijah.

Zadovoljstvo v Rimu

Rim, 12. aprila. AA. Reuter: V Rimu so sprejeli zelo ugodno na znanje vest, da je angleška vlada sama zahtevala, da naj se na prihodnjem sestanku sveta ZN vpiše na dnevni red razprava o Abesiniji. V Rimu so posebno zadovoljni, da je to vprašanje načela ravno angleška vlada in ni prepustila kakšni manjši državi, da naj predlaga razpravo o tem vprašanju. Tako bodo lahko vse

države priznale italijansko cesarstvo v Abesiniji in bo z dnevnega reda odstavljeno važno evropsko vprašanje.

„Negu“ „proučuje“ angleško spomenico ZN

London, 12. aprila. AA. Stefani: Tako imenovano abesinsko poslanstvo v Londonu je sinoči objavilo naslednjo izjavo:

Nj. V. abesinski cesar je z velikim presenečenjem vzel na znanje vest o angleškem predlogu, da naj ZN prizna italijansko oblast nad Abesinijo in sedaj proučuje to vprašanje z največjo pozornostjo.

Tudi Franci'a po' de za angleškim zgledom

Pariz, 12. aprila. Korak angleške vlade, da bo od Zveze narodov zahtevala priznanje italijanske oblasti v Abesiniji, je izzvalo silno pozornost vse francoske javnosti, ker je prišlo precej nepričakovano. Večina pariških listov razen levičarskih se strinja v zahtevi, da mora Anglijo posnemati tudi Francija, takoj priznati italijansko cesarstvo in poslali v Rim poslanika, ki ga ni tam že vse, odkar je v Franciji zavladala ljudska fronta. Položaj v Evropi danes tak korak ne samo dovoljuje, marveč ga naravnost zahteva.

Intransigence se vprašuje, ali bo francoski veleposlanik navzoč v Rimu tedaj, ko bo tja prišel Hitler. Vprašanje cika na novega zunanjega ministra, ki naj pošlje novega francoskega veleposlanika v Rim. V francoskem parlamentu govore, da je bil ravno Blum pred nekaj tedni tisti, ki je hotel takoj poslati v Rim francoskega veleposlanika in sicer Georges Bonnet. Ker pa je Bonnet postal zdaj zunanji minister, bo pač lahko izpolnil tisto, kar je hotel storiti že Blum. List omenja tudi izjave bivšega predsednika vlade Flandina in predsednika zunanje političnega odbora Mistlerja, ki sta oba zahtevala ureditev diplomatskih odnosov z Italijo, ker je sedaj v Evropi položaj tak, da je prijateljstvo med Italijo in Francijo naravno in popolnoma v skladu s prijateljstvom, ki veže Francijo in Veliko Britanijo.

Med japonskim bombardiranjem Čangsha:

Maršal Čankajšek je nenadno izginil

Tokio, 12. aprila. AA. DNB: Agencija Domej posnema po vesteh iz japonskih listov, ki prinašajo poročila iz Šanghaja, da je včeraj izginil maršal Čankajšek. V kitajski gladi je nastalo silno razburjenje, ker je maršal izginil kmalu nato, ko so japonska letala bombardirala Čangsha v pokrajini Hunan. Ravno tedaj pa se je maršal mudil v tem mestu in je s številnimi člani hankuške vlade prisostvoval svečani uvedbi nove vojne uprave. Japonci so bombardirali mesto ravno tedaj, ko se je vršila ta svečanost. Ubilih je bilo nad 30 oseb, ranjenih pa nad 100. Razen maršala Čankajška sta izginila še podpredsednik Sung in general Čangšančun, vrhovni poveljnik kitajskih čet v Kiangsiu in Hunanu. Vest o tem je med kitajskimi vladnimi krogi izzvala pravo zmedo in paniko.

Komunistični odgovor na novo francosko vlado:

V Parizu stavka 130.000 kovinarjev

Pariz, 12. aprila. o. Odstop Blumove vlade in sestava novega kabineta izven ljudske fronte je vzbudila veliko ogorčenje med francoskim komunisti in skrajnimi socialisti. To ogorčenje dobiva z razra v vse večjem agitacijskem gibanju levičarskih strokovnih organizacij, ki hočejo s čim širše razpredenimi stavkami onemogočiti novi vladi delo. Najznačilnejši dokaz za taka stremjenja levičarskih strokovnikovarjev je nenadni razmah kovinarske stavke, ki je v zadnjih dveh dneh dobila značaj splošnega strokovnega gibanja. Medtem ko je ob Blumovem odstopu stavkalo v Parizu in okolici 40.000 delavcev, je to število včeraj naraslo na 130.000.

Včeraj popoldne so prenehali s delom delavci v avtomobilskih tovarnah Renault, ki so zasedli tovarno ter odločno, v obliki ultimata, zahtevali zvišanje mezd ter takojšnjo sklenitev kolektivne pogodbe. S to stavko pri Renaultu je število stavkojčih doseglo 90.000. Ker je znano, da so Renaultovi delavci v vsej francoski kovinski industriji najboljše plačani, in da prav zaradi tega do zdaj niso zahtevali kolektivne pogodbe, je jasno, da so stavko sprožili izrazito politični nagibi in povelje iz vodstva komunistične stranke.

Včeraj pod večer se je stavka v Parizu razširila še na lateske tovarne Bloch, Jaeger, Lior, Guidon, Olivier, na tovarno za tovorne avtomobile Latil in še 15 večjih podjetij v Parizu in okolici, tako da zdaj stavka 130.000 delavcev. Vse te tovarne delajo izključno za francosko vojsko in je s stavko zelo prizadet državni obrambni program.

Nova vlada je včeraj začela razgovore z delavci in lastniki tovarn za mirno poravnavo stavke in za izpraznitev tovarn, ki so jih delavci zasedli. Če bi pa vladino posredovanje ne imelo uspeha, je predsednik Daladier odločen, da bo ustavil red s silo, saj je vlada kot eno glavnih točk svojega delovnega programa postavila sprejem novega zakona o stavkah, ki bo vseboval stroga določila za preprečitev zasedanja tovarn.

Madžarska ureja judovsko vprašanje

Budimpešta, 11. aprila. o. Madžarska vlada je z zakonskim načrtom o omejitvi gospodarskih pravic judovstva, katerega je predložila zbornici pred nekaj dnevi, žela od vsega prebivalstva splošno priznanje. Ta zakonski načrt, ki bo v kratkem sprejet, določa, da morajo vsi Judje takoj zapustiti službe pri državnih in javnih ustanovah, tako političnih kakor gospodarskih. V zasebnem gospodarstvu bodo Judje smeli biti nameščeni le v omejenem številu. Zakon določa udeležbo Judov v zasebnih ustanovah na 20%. 80% vseh nameščenecv in delavcev pa mora biti nejudov. Ta odstotek ni v pravem razmerju s celotnim številom judovskega prebivalstva na Madžarskem, saj je Judov komaj 8%, vlada pa utemeljuje to številko z dejstvom, da Judje posledje ne bodo smeli več biti v javnih in državnih službah, zaradi česar jim zakon daje večjo udeležbo pri zasebnem gospodarstvu. Enako razmerje med Judi in nejudi določa zakon tudi za tisk, za film in gledališče, ki so bili do zdaj čisto v judovskih rokah. V zasebnem gospodarstvu mora biti to razmerje dosegeno v petih letih, pri časopisih, filmu in gledališčih pa v poldrugem letu. Za Juda bo po novem zakonu veljal tisti, kdor pripada judovski verski skupnosti, pa tudi vsi oni, ki so po letu 1919 prestopili iz judovske vere v kako drugo. Vlada zagovarja ta zakon z utemeljitvijo, da zahteva pravično ureditev gospodarskega razmerja med Judi in nejudi korist madžarskega naroda.

S španskih bojišč:

Pred velikimi boji ob sredozemski obali

Bilbao, 12. aprila. AA. (DNB) Radijska postaja v Valladolidu je objavila, da so nacionalistične čete uspešno nadaljevale svoje prodiranje v pokrajini Castellon in Taragon južno od reke Ebra.

Rim, 12. aprila. AA. (Stefani) Giornale d'Italia prinaša vest, ki jo je poslal poseben dopisnik z bojišča pri Tortozi in v kateri pravi, da se je številnim prebivalcem mesta Tortoze posrečilo pobegniti in da so pristopili v nacionalistične vrste. Ti begunci iz Tortoze so izpovedali, da mostovi v Tortozi še niso porušeni, toda v mestu se je že pojavil upor proti komunistom. Ta upor pa je bil v krvi zadušen. Več oseb so ustrelili. Streljala jih je republikanska artiljerija. Mednarodna divizija, ki je bila izpostavljena srditim napadom legionarjev, se je umaknila s prvih postojank in bila zamenjana z 68. divizijo. Poročajo, da so v

Vesti 12. aprila

Pri nemirih v Tunisu je bilo deset Arabcev mrtvih, demonstranti pa so ranili veliko policistov ter vojakov. Vojno stanje še vedno traja.

Pravni odbor banke za mednarodna plačila v Baselu je imel včeraj sejo, ki je zanimiva zaradi tega, ker se je prvič, odkar je bila banka ustanovljena, ni udeležil avstrijski zastopnik. Banka je imela lani devet milijonov zlatih švicarskih frankov čistega dobička.

Jugoslovansko-bolgarska letalska pogodba je bila podpisana včeraj v Sofiji. Redni zračni promet z Bolgarijo se bo začel čez dva meseca in bomo imeli trikrat na teden zvezo med Belgradom in Sofijo.

Iz češkoslovaške vlade je izstopil zadnji nemški minister, socialni demokrat Tschesch, ki je bil minister za ljudsko zdravje.

Redni letalski promet iz Evrope v Združene države bosta z avgustom pričeli letalski družbi Pan American Airways in British Imperial Airways. Letala bodo prevažala pošto in potnike.

Zastopniki italijanskih in nemških vseučiliških organizacij imajo sestanek v Palermu, kjer se bodo sporazumeli o pogojih, po katerih bo omogočeno sodelovanje med fašistovsko in hitlerjevsko vseučiliško mladino.

Milijardo in 300 milijonov dolarjev za podporo brezposelnim hoče dati ameriška vlada v prvih sedmih mesecih prihodnjega proračunskega leta.

Pomorska pogajanja med Anglijo, Francijo in Ameriko v Londonu se bodo v kratkem končala s sporazumom, v katerem se bodo vse tri obvezale, da bodo zgradile vojne ladje do največ 40.000 ton.

Položaj v Palestini se je spet poslabšal in je zadnje dni prišlo do novih nasilij ter spopadov med Angleži in Arabci. V Haifi so Arabci položili bombe na policijsko postajo blizu petrolejskega skladišča. Ob eksploziji je ubilo štiri policiste. Drugo bombo so položili pod tračnico na progi iz Haife v Jeruzalem. Bomba se je razletela policijskemu stražniku, ki jo je našel, v roki, in ga raztrgala na kosce.

Državnega komisarja za nadzorstvo nad cenami je postavila madžarska vlada.

Hitler je v nedeljo glasoval na volišču, ki je bilo urejeno na Anhalterem kolodvoru v Berlinu. Tam so glasovali tudi Göbbels, Himmler, Rosenberg in Hess.

Po vsej Nemčiji morajo viseti zastave do jutri zvečer zaradi veličastnega izida plebiscita.

Po govoru v poslanski zbornici je umrl turški poslanec Mustafa Onsoj. Ko je končal razlago novega finančnega zakona, je stopil z govorniškega odra, ta trenutek pa mu je prišlo slabo, da se je zgrudil na tla ter čez nekaj trenutkov izdihnil.

Anglija in Nemčija sta kupili velike množine mehiškega petroleja. Gre za kakšnih 25 milijonov sodov.

Dve najmodernejši ladji za rečno plovbo po Vitavi in Labi dobi v kratkem češkoslovaška. Vsaka bo lahko peljala po tisoč potnikov.

Češkoslovaški časnikiarji so imeli v Pragi občni zbor svoje organizacije in so sprejeli sklep, ki pravi, da se morajo češkoslovaški časnikiarji te čase vzdrževati vsakega strankarskega boja in nasprotstva.

Ministrstvo za javni blagor je ustanovila japonska vlada ter mu kot prvo nalogo poverila skrb, da uredi vsa vprašanja, ki so v zvezi z olimpijskimi igrami leta 1940.

Avtobus se je zatekel v lokomotivo blizu romunskega kraja Cetate Albe. Avtobus se je čisto razbil, pri čemer je bilo sedem ljudi takoj mrtvih, 21 pa povečini hudo ranjenih. Nesrečo je zakrivil kretničar, ki ni spustil zapornice.

Na tri mesece je še v Varšavi obsodili vseučiliškega izrednega profesorja Ciminskega, ker je v nekem svojem članku žalil poljski narod. Pravdo proti njemu je državno tožilstvo začelo na zahtevo poljskega častniškega zbora.

34 otrok so pohodili do smrti razburjeni ljudje v nekem kinematografu v brazilskem Sao Paulu. Nekdo je med predstavo zakričal, da gori, zaradi česar je nastala silna zmeda in beg. Razen nesrečnih otrok, ki so pri tem našli smrt, je bilo 45 odraslih ljudi hudo ranjenih.

14. mednarodni veleslem v Milanu se je začel včeraj. Sejem je letos še večji kakor druga leta.

Enodnevno protestno stavko so razglasili varšavski čevljarji.

Nemški raziskovalec Vilhelm Filchner, o katerem je bilo lani veliko govorjenja, ko ga je zajela kitajska roparska vojska v Tibetu, bo v kratkem odšel na raziskovanje gorate severne Indije.

Zunanjo politiko angleške vlade hudo napadajo na svojih shodih levičarski poslanci, predvsem zaradi sporazuma z Italijo in pa, ker neče dovoliti pomoči rdeči španski vladi.

Za 30 razpisanih policijskih mest v Kopenhagenu se je oglasilo okrog 5000 prosilcev, kar pričča, kakšna je brezposelnost med dansko mladino.

Romunsko sodišče je zaplenilo vse premoženje bivšega pravosodnega ministra Xenia, ki je glavni krivec v aferi o tihotaplstvu romunskega zlata.

Nemški in tuji glasovi o pomenu nedeljskega glasovanja:

Hitler je s plebiscitom končal preteklost in začel nove dni za Nemčijo

Dunaj, 12. aprila. AA. (DNB) V govoru, v katerem je sporočil izid glasovanja v Avstriji, je okrožni voditelj Bürekel rekel med drugim:

»Danes je ljudstvo odgovorilo na Versailles in Saint Germain. Mi Nemci smo danes v Avstriji svečano izjavili: Mi smo Nemci in pripadamo za vse večne čase samo Nemčiji in njenemu vodji. Časi, ko smo bili vazali naših neprijateljev, so za nami. Usoda je postavila piko na razvoj preteklosti in odkazala novo bodočnost. Avstrijski narod je pokazal, da je kri naroda večji uredjevalce njegove usode, kot pa sile izven njegovih meja.

Vi, moj vodja, ste osvojili domovino za vse Nemce. Svečano Vam hočem izjaviti: pridni delavci v ubožnih predmestjih Dunaja so Vam danes izrekli svojo najglobljo hvaležnost. Hotel bi Vam, moj vodja, v imenu vseh Avstrijcev, iz vsega srca vzdikniti:

Ti si največji Nemec med vsemi Avstrijci. Bodi torej njihov zaščitnik, ker te ljubijo nad vse: podaril si jim veliko domovino.

Ves nemški tisk soglašava v eni sodbi:

Nemčija je zdaj ponovno svetovna velesila. V tem zgodovinskem trenutku je treba reči: Nemčije ne more danes nihče več napasti. Narod 75 milijonov, ki je z več ko 90% izrekel zaupnico enemu samemu človeku; narod, ki ima voditelja, ki je 68 milijonov v petih 4 tednih pripeljal novih 7 milijonov duš, trdno združenih med seboj v skupen narod, in vodja, ki sta tako popolnoma soglasna med seboj in istega mnenja glede ciljev svojega življenja, ki sta tako edina v volji in vodstvu na osnovi narodnosocialističnega programa — tak narod in takega vodjo bi mogli napasti pri njunem stremljenju k sreči in miru samo popolni norci. Ta izid volitev je pomemben signal za ves svet.

99% Nemcev je za Hitlerja

London, 12. aprila. Glavni predmet angleških listov je plebiscit v Nemčiji, ki pravi:

Hitler ima prav, da so Avstrijci nemški narod, da prebivajo v nemški deželi in da žele sodelovati v življenju večje Nemčije. Angleška javnost čustveno ni bila nikoli proti zedinjenju med Avstrijo in Nemčijo. To zedinjenje ni zapreka za sporazum med Veliko Britanijo in Veliko Nem-

čijo. Očitno je, da bo to zedinjenje pomnožilo gospodarske vires in moč Nemčije. Dobro je, da bodo razgovori med Berlinom in Londonom med dvema močnima strankama.

Washington, 12. aprila. Ameriški listi pravijo o volitvah v Nemčiji, da izid volitev jasno kaže silno moč narodnega socializma in da nima nobenega smisla ne verovati v to, da je 99% nemškega prebivalstva za Hitlerja in da je Nemčija vsa narodno socialistična.

Uradne številke o nedeljskem glasovanju

Berlin, 12. marca. s. Uradni izidi o glasovanju v nedeljo so naslednji:

Vsa Nemčija:

volivcev	49.546.950 (100 %)
glasovalo	49.326.751 (99,55 %)
z »da«	48.799.269 (99,08 %)
z »ne«	452.180 (0,91 %)
neveljavnih	75.342 (0,01 %)

Avstrija:

volivcev	4.352.088 (100 %)
glasovalo	4.339.155 (99,92 %)
z »da«	4.322.266 (99,79 %)
z »ne«	11.193 (0,26 %)
neveljavnih	5.696 (0,05 %)

Novi nemški državni zbor bo imel 813 poslancev.

Velikonočni mir v Nemčiji

Dunaj, 12. aprila. AA. DNB: Okrožni vodja Bürekel je izdal odredbo, ki ukazuje velikonočni mir po štirih tednih volivne propagande. Velikonočni mir mora trajati do 25. aprila. Do tedaj je ustavljeno vse strankarsko delovanje. V državni in splošni gospodarski upravi se v teh dneh ne smejo načelno izvršiti nikake izpremembe, razen tistih, ki bi jih odredil sam vodja. Strankarski in krajevni voditelji nosijo odgovornost za izvajanje te odredbe.

Radio naj vzgoji tudi divja plemena

„Instrument uspešnega in naprednega upravljanja kolonij“

Posebno zastopstvo, ki mu je bila poverjena naloga, da prouči, na kakšen način bi bilo mogoče radio postaviti v čim bolj koristno službo tudi v angleških kolonijah, je napisalo poročilo, ki kaže, da more radio opravljati tudi veliko vzgojno delo pri kulturno zaostalih narodih. Ta angleška komisija je poudarila, da je radio treba smatrati kot instrument uspešnega in naprednega upravljanja kolonij ne samo v toliko, v kolikor radio služi za zabavo, pač pa predvsem v službi vzgajanja divjih plemen. Šola po radiu bi gotovo prinesla zadovoljive in morda tudi edino možne uspehe na polju higijene, pa tudi gospodarskega življenja.

Radio namesto učiteljev

V zadnjem poročilu omenjene angleške komisije je med drugim tudi napisano, da je n. pr. v angleški koloniji Ugandi okrog 720.000 otrok, starih od 5 do 15 let in da jih od njih komaj tretjina hodi v kakšno šolo. V tem oziru bi pouk po radiu lahko prinesel tem otrokom velike koristi s tem, da bi jih poučeval v najrazličnejših stvarih, katerih se morajo sicer otroci učiti v šoli, če imajo le priliko obiskati to šolo. Po radiu bi ugandska mladina dobila ves potreben pouk, tako da bi tudi iz te radijske šole lahko izšli sposobni ljudje, ki bi v poznejših letih bili uporabni v najrazličnejših uradih te angleške kolonije. Po radiu bi se Ugandci lahko tudi pravilno poučili o tem, kakšna je angleška kolonialna politika, posebno pa še, kakšne so njene dobre strani. Treba je računati — pravi poročilo dalje — da je

ozračje - bojišče, na katerem se odigravajo srditi boji propagande

Nekatere evropske države si namreč na vse načine prizadevajo, kako bi po radiu prepričale prebivalstvo po angleških kolonijah, da je angleška kolonialna politika za domačine po kolonijah škodljiva in zato te domačine skušajo pridobiti zase. Zato bi bilo potrebno, da angleška radijska služba prevzame nalogo, da odločno zavrne vse takšne govorice, ki med kolonialnim prebivalstvom jemlje ugled angleškim oblastem.

Indijski radio govori v 200 jezikih

Indija nudi danes izvrsten primer, kako je treba radijsko službo po neevropskih pokrajinah prilagoditi krajevnim potrebam. V štirih velikih radijskih postajah v mestih Delhi, Kalkutta, Bombay in Madras oddajajo radijske sporede v najrazličnejših indijskih jezikih, med drugimi v jezikih urdu, bengali, marathi, gujerati, tamil in telegu. Nekatere druge manjše radijske postaje pa so uve-

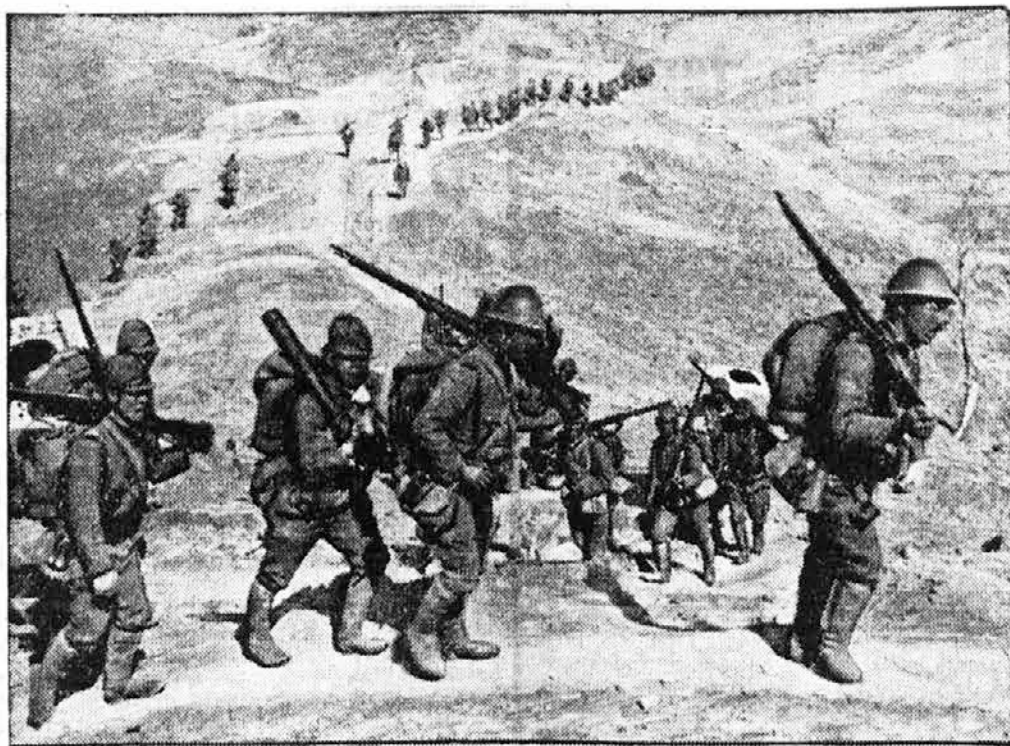
dle oddajo najrazličnejših radijskih sporedov še v nešteti drugih jezikih. Tako lahko trdimo — navaja omenjeno poročilo angleške komisije — da indijski radio govori najmanj v 200 jezikih, skoraj v vseh, kolikor jih govori tako različno indijsko ljudstvo. Zelo različni pa niso samo silno raznovrstni radijski sporedi, pač pa je precej pisan tudi krog poslušalcev.

Gotovi sporedi so namenjeni le bolj za izobraženstvo. Poskrbljeno pa je tudi za to, da ima od radija tudi preprosto ljudstvo kaj. Tamkajšnji kmet se zabava ob zvokih pastirskih piščali, ki mu pojejo po radiu, za njegovo kmetijsko izobrazbo pa skrbe razna predavanja po radiu, ki jih tamkajšnje ljudstvo gotovo z večjim zanimanjem posluša, kot pa morda ljudje iz tako imenovanih civiliziranih držav. Da pa preprosti človek ta predavanja razume, je v prvi vrsti potrebno, da so predavanja v domačem jeziku. Tega so se angleški kolonizatorji tudi dobro zavedali in so zato po teh radiooddajnih postajah vpeljali tako številne jezike.

Za zgledom Indije naj gre tudi Uganda

Angleži pa skušajo zdaj po zgledu Indije vpletati tudi v drugih angleških kolonijah dobro organizirano angleško radijsko propagando in tako uspešno in v svoj prid končati ta boj o etruc. Med pokrajine, katerim so v zadnjem času posvetili posebno pozornost, spada že omenjena Uganda. Med tamkajšnjim domačim prebivalstvom pa ni dosti takšnih ljudi, ki bi bili toliko navdušeni za poročila in pouk po radiu, da bi si radijske aparate nabavili kar sami. Zato je omenjena komisija predlagala, da bi pristojne oblasti, ki skrbijo za angleško propagando, tudi v Afriki uveljavile ista načela kot doma na Angliškem. Angleži naj bi v tej afriški pokrajini postavili po vseh večjih krajih radijske aparate, po katerih naj bi se vsak dan ob gotovem času vršila po angleškem prepričanju tako zelo potrebna propaganda. Kljub temu, da so v tem oziru Angleži že precej storili, še vedno ni med ugandskim ljudstvom prav preveč razumevanja za te angleške težnje, posebno zato, ker zahtevajo tudi precejšnje denarne žrtve. Na drugi strani pa morda divji afriški narodi gledajo radio še z večjim nezaupanjem, če ne celo s strahom, kakor so nekoč gledali to čudno iznajdbo morda celo visoko kulturni Evropejci. Spomnimo se le na to, kako so pri nas nekoč ljudje pravili o radiu »da mora biti malo z vragom«.

»Najin prijatelj Nace je imel pa gotovo nahod, ko se je poročil.«
»Kako to misliš?«
»Če ima kdo nahod, potem navadno tudi nima nobenega okusa.«

Japonski vojaki na kitajskem bojišču v šansiju

Cerkev Božjega groba se podira

Pred nekaj dnevi smo na kratko poročali, da so v Jeruzalemu morali zapreti cerkev Božjega groba, ker obstoji nevarnost, da se utegne nenadoma podreti in bi v tem primeru lahko zahtevala ta nesreča tudi človeške žrtve. Okrajnega komisarja so gradbeni strokovnjaki opozorili na to nevarnost, ki postaja vedno večja. Cerkev Božjega groba je lansko leto oktobra meseca zelo trpela zaradi potresa. Ker ni mogoče vedeti, kje je ta stara, dragocena stavba najbolj razrahljana in kje se utegne najprej razrušiti, ni preostalo ničesar drugega, kakor da vstop v to cerkev večjim skupinam romarjem prepovejo. Za zdaj je pač težko reči, ali se bodo podirli najprej stebri ali pa debele stene, ki so že precej razpokane. Popustili so skoraj popolnoma vzdani železni podporniki, ki so se prav vidno skrivilili in groze, da bodo vsak čas zgrmeli v kamenito notranjost cerkve. Cerkev so zaprli zato prav pred svetno nedeljo, ker jo na ta dan obišče največ vernikov, od katerih pridejo nekateri tudi iz zelo oddaljenih krajev. Komisar, ki je izdal odlok, da se cerkev zapre, pa je dalje dejal tudi, da velikonočne cerkvene slovesnosti ravno ne namerava popolnoma preprečiti ter je v teh velikih dneh sicer dovolil stopiti romarjem na ta sveta tla, toda poudaril je, da verniki to store čisto na svojo odgovornost.

Zdaj pristojne oblasti delajo na to, da cerkev čim prej popravijo, vsaj v toliko, da verniki, ki žele stopiti vsaj enkrat na ta sveti kraj, ne bodo v neprestani smrtni nevarnosti.

Modrosti srca

Večina velikih mož je dober del svojega življenja preživela v družbi ljudi, ki njihove veličine niso razumeli, ki teh velikih mož niso imeli radi in jih tudi niso bog ve kako spoštovali.

Kadar človek ne zna več sebe zabavati in preganjati dolgega časa, se prizadeva, kako bi druge zabaval in z njimi preganjal čas.

Če je o čem prepričan razum, tedaj ni vselej o tem prepričan tudi srce.

Nobena stvar, ki predolgo traja, ni prijetna, celo življenje ne. Pa vendar imamo življenje tako radi.

Najlepše berilo in darilo je »Poročnik indijske brigade«!

Poljska davkarija ne pozna šale

Sodišče v Poznanju je obsodilo princa Mihaela Radziwilla na tri tedne zapora, ker se je protivil nekemu davčnemu uradniku, ki mu je hotel zapleniti ribe v njegovem ribniku. Sodišče prve stopnje ga je sicer oprostil, apelacijsko sodišče pa je obsodilo princa in njegovega hlapca, ki mu je pomagal braniti prinčevu lastnino pred neizprosno poljske državne blagajne.

Letalec zaradi letalstva

Vincent Schmidt iz Mineole v Ameriki je izredno navdušen letalec, ki ne gleda na to, kje in za koga leta, samo da leta. Za letalca se je izučil že konec svetovne vojne kot ameriški prostovoljec na francoskem bojišču.

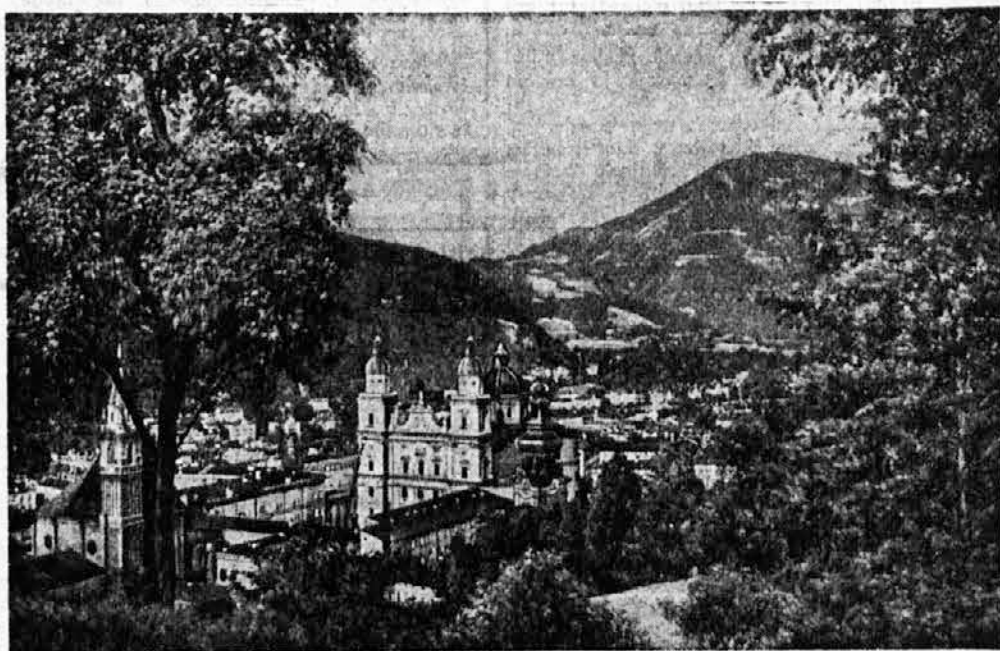
Leta 1924. se je udeležil mehiške revolucije. Nato je postal organizator mladega kitajskega letalstva. — Pred dvema letoma je priletel v Španijo in se boril na strani rdečih. Oktobra meseca lanskega leta pa se je zopet ponudil Kitajcem. Povišali so ga v polkovnika in kot tak je popeljal 12 kitajskih bombnikov čez Kitajsko morje in napadal Japonce na njihovem lastnem ozemlju. Uspeh letal samih je bil sicer malenkosten — 8 mrtvih, 9 ranjenih — toda Japonci so videli, da tudi Kitajci znajo povzročiti nepričakovane neprijetnosti.

Programi Radio Ljubljana

Torek, 12. aprila: 11. Solska ura: V Sirijo in Palestino (gđe. Julija Susteršič) — 12. Kmečki trio — 13. Poročila — 13. Napovedi — 13.30. Balalajke, mandoline in tamburice (plošče) — 14. Napovedi — 16. Koncert operne glasbe (Radijski orkester) — 18.40. Vzgojne potape Slovencev (g. dr. Stanko Gogala) — 19. Napovedi, poročila — 19.30. Nac. ura: Sprehod po razstavi italijanskih portretov (Todor Manolović, knj.) — 19.50. Zabavni svojni tednik — 20. Koncert Radijskega orkestra — 21. Pagani: Sonata (plošče) — 21.10. Klavirski koncert (g. prof. Pavel Sivik) — 22. Napovedi, poročila — 23.15. Zvoki in oddih (Radijski orkester).

Drugi programi

Torek, 12. aprila: Belgrad: 20. Narod. pesmi, 20.30. Beethovneve sonate, 21.45. Narodne pesmi, 22.45. Plesna glasba — Zagreb: 21. Angleška glasba, 22.20. Kvartet — Dunaj: 20. Operni odlomki, 22.30. Zabavna in plesna glasba — Budimpešta: 19.30. Poldinjeva opera »Himfy«, 23. Cigan orkester — Trst-Milan: 21. Opera »Kleopatra« — Rim-Bari: 16. Barba s spremljavo, 21. Händlova skladba, 22.10. Komorni orkester — Praga: 19.15. Zabav. glasba — Varsova: 20.10. Zeleneskega opera »Star. prof.« — Sofija: 20.15. Kvartet, 21. Vokal. koncert, 21.45. Ruske romance, 22.15. Laska in plesna glasba — Königsberg: 20. Dostalova opereta »Monika« — Hamburg: 20.10. Cajkovskega skladbe — Bratislava: 20. Klasične operete, 20.25. Koncert glasbene akademije — Lipsko: 19.10. Vojška godba — Köln: 19.15. Zabav. in plesna glasba — Frankfurt: 19.10. Vojška godba in otroški zbor — Stuttgart: 19.30. Igra »Emilij« Galotti, 21. Händlov ciklus — Monakovo: 19.10. Orkester in solisti — Berolin: 20.15. Pasijonski koncert bazelskega Bachovega zbora —

Nekdanje avstrijsko, sedaj velenemsko mesto Salzburg z znamenito stolno cerkvijo, pred katero so prej vsako leto igrali na prostem »Slehornik«.

ROBERT LORD

56

POD ČRNO KRINKO

»Tajnik, odredite, kje bo stanovala naša nova plesalka.«
»V moji sobi je še za eno prostora,« se je brž oglasila Glorija. »Tam sva samo midve s Heddy. Z veseljem bova sprejeli tudi Aleeno.«

»Dobro je,« je pritrdil predlogu Smiles. »Torej ti, Glorija, ji daj potrebna navodila in sploh ji povej vse, kar mora vedeti. Vi, tajnik, pa poskrbite, da bo z drugimi, ki sem jih sprejel, vse v redu.«

»Zbogom, Smiles!« se je poslovila Glorija ter s seboj odvedla Aleeno.

Spet sta ostala Smiles in tajnik sama.

»Tajnik, skliči nocoj, preden odpremo bar, vse nameščence in vse plesalke v dvorano. Moram jim nekaj povedati. Veš, nekaj novih je prišlo, pa ne bi rad kakega nesporazumljenja.«

»Kakor želite, gospod!« se je poklonil menda za šalo suhi Skot, ki je bil v resnici najboljši Smilesov prijatelj. Igral pa je vlogo tajnika največ zaradi policije.

»Zdi se mi, da sva danes precej delala. Pojdi in ukaži, da pripravijo kopel. Tudi jaz sem potreben počitka. Preden bo noc, je treba pregledati igralnico. Neki fant že tri dni povrsti tobiva in samo dobiva. Prav nič nisem razpoložen zato, da bi me kak frkolin skubel ali me celo poglad na beraško palico.«

»Če bo postal nevaren, mu bomo že pomagali. Brrrrrh,« se je stresel Skot v reki, da ga zebe. »Vselej, kadar se spomnim na hladno vodo v reki, me kar strese.«

»Misliš, da bi ga malo skopali v pristanišču?«

»Če bo treba, mu bomo že pripravili kopelj.«

»Ti si res dečko!«

Smiles je odšel iz pisarne v drugo nadstropje, kjer je imel zasebno stanovanje. Njegove sobe so bile silno razkošno opremljene. Ničesar ni manjkalo v njih. Na vsaki najmanjši stvari se je videlo, da služi Smiles z barom lepe denarce. Videlo se je

pa tudi, da gospod Smiles nima prav posebnega okusa. Vse je bilo natrpano z bogastvom in nepotrebnim razkošjem. A glavno je za Smilesa bilo, da je užival v tem razkošju svojega stanovanja in da je bil nanj tudi od sile ponosen.

Glorija je odvedla prijateljico v svojo sobo. To je bila prostorna, velika soba z balkonom na ulico.

Na počivalniku je ležalo rdečelase dekle. Roke si je prekrizalo pod glavo in z napol odprtimi očmi dremalo. Sele, ko sta vstopili v sobo Glorija in Aleen, se je ona nekoliko zdramila.

»Pripeljala sem novo tovarišico. Vstani, Heddy, da ti jo predstavim.«

Heddy je samo leno prekrizala noge ter dejala:

»Oh... Veseli me! Ime mi je Heddy. Plešem v tretji vrsti, imam rdeče lase in rada pijem alkohol.«

Aleen se ji je posmejala, stopila bližje in dejala:

»Moje ime je Aleen, imam svetle lase, ne vem, v kateri vrsti bom plesala, od alkohola pa tudi ne bežim.«

»Moški so cigani, ki bi jih bilo treba vsak dan posajati na električni stol,« je nadaljevala Heddy. »Kako pa vi mislite o teh nesrečnih stvorih?«

»O tem vprašanju si nisem še čisto na jasnem. Potrudila se bom, da se prilagodim čim bolj vašemu mnenju, Heddy,« je odvrnila Aleen.

Heddy je naglo poskočila z sofe, si popravila obleko in lase, stopila k Aleeni ter ji stisnila roko.

»Dobrodošla, žrtev velemesta! Kip Svobode naj ti nakloni več sreče, kakor pa jo je naklonil meni.«

Aleen je takoj vzljubila to nenavadno dekle. Ugajal ji je njen poseben način govorjenja.

Mladi domačinki sta brž sprejeli medse novo prijateljico. Zložili sta ji v omara onih nekaj oblek, ki jih je Aleen prinesla s seboj. Določili sta ji ležišče na mali ozki počivalnici v kotu. Razkazali sta ji vse druge prostore, nato pa so vse tri sedle k razgovoru.

Aleen je sprejemala navodila, kaj bo v bodoče njena dolžnost in kako se mora vesti, da se ji bo dobro godilo in ne bo imela sitnosti. Posebno sta ji tovarišici polagali na srce, da mora biti zelo dobra z lastnikom bara, gospodom Smilesom,

nj govega tajnika, kratkovidnega škota pa naj se rajši ogiba, kolikor le more.

Aleen se je potrudila, da bi si vse zapomnila. Tokrat je prvič prišla v veliko mesto in se je zato trdno odločila, da se bo ravnala po nasvetih prijateljice Glorije in nove prijateljice Heddy.

Zvečer se je Aleen udeležila predstave v baru. Ni sama sodelovala, pač gledala. A vseeno je bila že za drugi dan na vrsti za nastop.

Smiles, Nick in Barham so sedeli v posebni loži, iz katere so držala vrata naravnost v pisarno.

Ko je Nick opazil Aleeno, je prosil Smilesa, naj jo pokliče k njim. Smiles pa mu ni hotel tako hitro ustreči. Odsvetoval je Nicku, rekoč:

»Saj boš še dovolj utegnil, da se поблиžje spoznaš z njo. Prehitra stvar ni nikoli dobra.«

Nick in Barham sta začela Smilesu obširno pripovedovati, kaj vse se zdaj godi v Pine-Lakeu, kako napreduje Črna legija in kakšne načrte imajo za bodoče.

Smiles je bil zelo zadovoljen s finančnim učinkom njihovega domobranskega poslovanja. Bil je prepričan, da bodo s tem zadovoljni tudi člani vrhovnega vodstva.

Ko sta Nick in Barham lepo prebila večer, sta odšla v stanovanje spat.

»No, kaj praviš, dečko?« je vprašal Nick Barhama, ko sta se odpravljala v posteljo. »Kako ti ugaja to življenje tu?«

»Zdi se mi, da je le nekoliko boljše kakor pa v našem gnezdecu Pine-Lakeu. Počasi se bomo morali kar sem preseliti.«

»Samo o tem nikar ničesar ne govori Smilesu. Ta nima nič rad, če nas je v New Yorku preveč.«

»Meni se pa zdi, da je to mesto veliko in da bo že prostora tudi za nas.«

»Najprej morava gledati na to, da se natančno seznaniva z vsemi razmerami tu. Potem bova že vedela, kaj naj storiva, ali naj se preseliva, ali pa naj rajši ostaneva v Pine-Lakeu.«

»Kaj je neki s prijateljem Jonesom? Kdaj pride?«

»Mislim, da bi jutri zjutraj moral biti že tu. Cisto prav mu je, zajcu, zakaj pa ni hotel potovati z letalom ko midva.«

»Poslušaj, Barham, tisto dekle iz bara mi nikakor noče iz glave.«